

14 ОКТОБАР

ИНДУСТРИЈСКО ГРАЂЕВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ ОБРЕНОВАЦ

ГОДИНА I — БР. 9 ЛИСТ РАДНОГ
ДЕЦЕМБАР 1969. ГОД. КОЛЕКТИВА

БЕСПЛАТАН
ПРИМЕРАК

ПОВОДОМ ДОНОШЕЊА НОВОГ СТАТУТА ИГП „14. ОКТОБАР“ У ОБРЕНОВЦУ

НОВИНА У СТАТУТУ — ПОСЛОВНИ ОДБОРИ

● Нису у питању форма и назив, већ суштина самоуправљања ● Све одлуке Радничког савета у духу пословности и ефикасности ● Разговор са Живком ИЛИЋЕМ, председником Комисије за статут, Недељком СТОЈИЧИЋЕМ, председником Радничког савета и Вукманом ШЕПАНОВИЋЕМ, правним референтом

ПОВОДОМ доношења новог Статута ИГП „14. октобар“ у Обреновцу, уредник нашег листа замолио је Живка ИЛИЋА, председника Комисије за статут и Вукмана ШЕПАНОВИЋА, правног референта предузећа за кратак разговор.

● Одазивајући се молби да нешто каже о значају доношења новог Статута, ИЛИЋ је рекао да је највише дискусије било приликом спровођења Уставног амандмана XV.

— У току 1968. и 1969. године — рекао је Живко Илић — дошло је до измена законских прописа, па је било неопходно да се нормативна акта предузећа, у првом реду Статут, као најзначајнији документ, ускладе са новим законима. Познато је да су донети Закон о дохотку, Закон о средствима, Закон о књиговодству, Закон о народној одбрани, Закон о предузећима, Измене Закона о радним односима и Уставни амандман XV. Рок за коначно доношење Статута предузећа је 31. децембар 1969. године.

● Када је Статут дат на јавну дискусију у колективу?

— Нацрт Статута нашег предузећа израдила је стална комисија Радничког савета за нормативна акта и прописе, а ставила га је на јавну дискусију 28. августа 1969. године. На зборовима радних људи у радним јединицама било је дискусије о преднацрту Статута, али неке битније примедбе на овај документ нису стављене. У поступку расправе правници су тумачили нове одредбе Статута, давали одговоре члановима колек-

ДОПРИНОС НОВОМ СТАТУТУ:
Вукман Шепановић, дипломирани правник

тива на зборовима и објашњавали спровођење Уставног амандмана XV. Статут је до 17. децембра био на јавној дискусији када га је са неким мањим примедбама донео Раднички савет предузећа.

● О најважнијим изменама у Статуту ИГП „14. октобар“ разговарали смо са дипломираним правником Вукманом ШЕПАНОВИЋЕМ.

— У дискусији о преднацрту, а и на седници Радничког савета сви смо се сложили да задржимо стари назив за Управни одбор као извршни орган Радничког савета, јер је он у свом досадашњем раду оправдао постојање. Међутим, мандат новог Управног одбора сада траје две године (раније годину дана) као и Радничког савета. За разлику од старог Управног одбора, Статут предвиђа да нови орган управљања има и пословне одборе, у ствари стручна помоћна тела УО.

● Колико се пословних одбора предвиђа новим Статутом?

— Наш нови Управни одбор имаће два пословна одбора: за производно-техничка питања и питања развоја и за економско-финансијска, правна и општа питања. Чланови пословних одбора биће касније именовани. Од априла идуче године бираће се нови пословни одбори. Поред ових помоћних тела, Раднички савет и Управни одбор могу да формирају и сталне комисије и одборе.

(Наставак на 2. страни)

У ОВОМ БРОЈУ

● О НОВОМ СТАТУТУ ПРЕДУЗЕЋА

Представљамо радне јединице ● ГОСТ РЕДАКЦИЈЕ — РЈ МАШИНСКИ ПАРК

Из интервјуа Едварда Кардеља листу „Рад“ ● САМО УПРАВЉАЊЕ НИЈЕ ДОВОЉНО ОБЕЗБЕБЕНО

Из рада органа самоуправљања ● ДОДЕЉЕН ЗАЈАМ ЗА СТАМБЕНУ ИЗГРАДЊУ

Актуелна политичка тема ● НЕМА СУПРОТНОСТИ ИЗМЕЂУ ТЕХНИЧКОГ КАДРА И РАДНИКА

Поново стара рубрика ● ЗАКАСНИЛИ НА ПОСАО

Веће Савеза синдиката Југославије захтева: ● ПОВЛАЧЕЊЕ ПРОПИСА О ПРИНУДНОЈ УПРАВИ

КРИТЕРИЈИ ЋЕ ПРОИЗИЋИ ИЗ АКТИВНОСТИ

- Избори за руководства СК прилика за критичку оцену досадашње праксе ● Треба наставити процес увођења младих у органе Савеза комуниста

ИЗБОРИ у Савезу комуниста, који ће се ускоро одржати и у нашој основној организацији, су преваходно идејно-политичка акција. То је још једна погонда прилика да се ши-

ре продискутује и оцени докле се стигло у реорганизацији и шта је најпрече да се учини. У уводном излагању о припремама за изборе у СК Србије, Благо РАДОЊИЋ, члан Се-

кретаријата ЦК СК Србије је на недавној седници ЦК, између осталог, рекао:

— Опредељењем за политичку садржину изборне активности и за јасне политичке критерије, обезбедићемо да нова руководства у основним и општинским организацијама буду идејно-политички јединствена и способна да подстичу шире окупљање комуниста у савременим условима.

● Избори су прилика да се оцени развој самоуправних односа у радним организацијама, афирмација дохотка, расподела према резултатима рада, економски односи између делова радне организације, развој непосредног одлучивања. На предстојећим изборима морамо се до краја заложити да у Савезу комуниста Србије и у његовим органима добију више места и ширу подршку они комунисти, који су се афирмисали у борби за доследну реализацију ових начела и задатака, против бирократских монопола и технократских тенденција, за савремену и ефикасну организацију предузећа.

● Избор и већи утицај комуниста који су показа-

ли највише разумевања за савремене услове политичке борбе и способности за организовано, одважно и демократско деловање, услов је да се настави и ојача процес демократизације и идејног уједињавања.

● Овим изборима треба наставити процес увођења младих у органе Савеза комуниста. То се, пре свега, односи на општинске конференције, општинске комитете и тела конференција.

● У органе СК могу бити бирани људи који су у идејно-политичкој акцији показали пуну свест о значају националне равноправности, братства и јединства и решеност да се за њихово оживотворење доследно боре.

● У изборе треба ићи са јасном идејно-политичком платформом и изоштреним политичким критеријумима оформљеним у дискусији ЧИТАВОГ чланства. На тај начин политичким и организационим припремама треба онемогућити покушаје групашења и опредељивања независно од усвојених критерија.

(Наставак са 1. стране)

● Има ли новина и у избору директора предузећа?

— Новина је у томе што директора сада предлаже Комисија Радничког савета за избор и именовања и што његов мандат траје четири године. Раније је половину чланови ове комисије именовала Општинска скупштина.

— Новим Статутом нашег предузећа — рекао је даље Шћепановић — дата су већа права зборовима радних људи у радним јединицама који одлучују, између осталог, и о расподели личних доходака, доносе планове производње, планове развоја и тако даље.

— Овај Статут треба да се достави на увид Општинској скупштини Обреновца ради стављања евентуалних примедба. Статут ће после тога бити коначно донет на седници Радничког савета. После коначног усвајања Статута, ускладиће се сви нормативни акти предузећа са Статутом и другим законским прописима.

НАШЕМ разговору присуствовао је и Недељко СТОЈЧИЋ, председник Радничког савета. Замолили смо га да нам каже неколико речи о дискусији која је поводом преднацрта Статута вођена на седници РС.

— Више чланова је дискутовало о преднацрту Статута. Уједно смо оценили и рад досадашњег Управног одбора. Сложили смо се да Управни одбор није имао озбиљнијих пропуста у раду, да је заслужан што су поједине одлуке које је усвајао Раднички савет биле темељито припремљене. Можемо слободно да кажемо да је у нашем предузећу забележен даљи напредак у развоју самоуправљања. Нови квалитет у раду су по словни одбори, који ће бити први филтер одлука за Управни одбор, а што ће олакшати рад и Радничком савету. Водило се притом рачуна о перспективама развоја и динамици предузећа. Мислим да је заслуга нашег директора Михајла МАРЧЕТЕ што се статутарним променама не регулишу само форма и назив него суштина самоуправљања. Кад то кажем мислим на улогу коју су добили пословни одбори у нашем предузећу, који нису извршни него помоћни органи у ствари стручна тела Управног одбора. Иначе, досадашња „класична“ организација самоуправљања у нашем предузећу није спречавала да све одлуке радничког савета буду у духу пословности и ефикасности.

Боривоје БЕГЕНИШИЋ

ЛИСТ ИЗДАЈЕ
КОЛЕКТИВ И Г П „14. ОКТОБАР“
ОБРЕНОВАЦ

Уређује редакциони одбор:
Боривоје Бегенишић, инж. Миланка Брајовић, Милован Зоговић, Борисав Бурин и инж. Миломир Кркић.

Главни и одговорни уредник:
Боривоје Бегенишић

Уредништво листа: Обреновац,
Улица Војводе Мишића број 203.
Телефон: 87-018

Штампа: Штампарија „Глас“
Београд, Влајковићева број 8.

Дужник на југо-начин

ОСМА РЕДОВНА СЕДНИЦА РАДНИЧКОГ САВЕТА

УСВОЈЕН СТАТУТ ПРЕДУЗЕЋА

● Прихваћен оквирни уговор о пословно техничкој сарадњи Градбеног центра Словеније из Љубљане и нашег предузећа

РАДНИЧКИ савет ИГП „14. октобар“ у Обреновцу одржао је осму редовну седницу 17. новембра 1969. године и донео више значајних одлука.

● Усвојена је информација о резултатима пословања предузећа за период јануар — октобар 1969. године.

● Усвојена је информација о извршењу одлука V и VI редовне седнице Радничког савета и ванредне седнице РС која је одржана првог августа 1969.

● Одлучено је да се лични доходи за октобар ове године за предузеће у целини исплате у висини од 100 одсто од остварених зарада с тим да исплатне листе претходно потпише сваки руководиоца за своју радну јединицу а у складу са ранијом одлуком Управног одбора.

● Одлучено је такође да сви руководиоци радних јединица са економско-финансијском и планском службом детаљно и конкретно прегледају резултате пословања за период јануар — октобар 1969. због предузимања даљих мера за побољшање рада појединих радних јединица.

● На зборовима и саветима радних јединица радни људи треба детаљно да се упознају са резултатима пословања целог предузећа и своје радне јединице за десет протеклих месеци.

● Донет је Статут ИГП „14. октобар“ из Обреновца. Овај Статут ступа на снагу осмог дана по доношењу. Ступањем на снагу овог Статута, престаје да важи Статут који је Раднички савет коначно донео на седници од 17. фебруара 1966. године.

Примерак пречишћеног текста Статута који је донет на седници од 17. новембра ове године биће достављен Скупштини општине Обреновац због стављања евентуалних примедба да би се после тога овај документ могао коначно да донесе.

Овлашћена је Општа и кадровска служба да сачине пречишћени текст Статута. У пречишћеном тексту треба да буду унете све евентуалне измене и допуне које је Раднички савет утврдио на седници када је расправљао о нацрту Статута, односно када је донео ову одлуку.

● Прихваћен је оквирни уговор о пословно-техничкој сарадњи између ИГП „14. октобар“ из Обреновца с једне стране и Градбеног центра Словеније из Љубљане, који је заведен код Градбеног центра под бројем 1/42 од 6. новембра 1969. године а код овог предузећа под бројем 8081 од 19. новембра 1969. с друге стране.

Овлашћује се МАРЧЕТА Михајло, директор предузећа да може потписати уговор из става 1. ове Одлуке, те да у вези са спровођењем одредаба тог уговора, може предузимати друге радње и потписивати сву осталу документацију за његово извршење.

● Усваја се одлука о обезбеђењу друштвене имовине предузећа у свему по предлогу стручне службе.

ТРИНАЕСТА РЕДОВНА СЕДНИЦА УПРАВНОГ ОДБОРА

ДОДЕЉЕН ЗАЈАМ ЗА ИНДИВИДУАЛНУ СТАМБЕНУ ИЗГРАДЊУ

● Прихваћена понуда предузећа Београдских електрана за санирање општег стања електричних уређаја и инсталација у свим погонима „14. октобар“

УПРАВНИ одбор ИГП „14. октобар“ у Обреновцу одржао је 15. новембра 1969. године XIII редовну седницу и усвојио више одлука, информација и решења.

● Усвојена је информација о извршењу одлука XI, XII и ванредне седнице Управног одбора предузећа одржане 31. октобра 1969. године.

● Усвојена је такође информација о резултатима пословања предузећа за период јануар — октобар ове године.

● Одлучено је да се лични доходи за предузеће у целини за месец октобар 1969. исплате у висини од 100 одсто с тим да исплатне листе потпишу сви

руководиоци радних јединица према ранијој одлуци Управног одбора.

● Додељен је зајам за индивидуалну стамбену изградњу радницима предузећа у свему према предлогу Комисије за друштвени стандард.

● Прихвата се оквирни уговор о пословно-техничкој сарадњи закључен између ИГП „14. октобар“ из Обреновца и Градбеног центра Словеније из Љубљане, који је заведен код Градбеног центра под бројем 1/42 од 6. новембра 1969. године а код овог предузећа под бројем 8081 од 19. новембра 1969.

Одобрава се понуда Градбеног центра за израду програма савремене организације рада ИГП „14. октобар“.

Овлашћује се Михајло МАРЧЕТА, директор предузећа да може потписати уговор из става 1. ове Одлуке, и да у вези са спровођењем одредаба тог уговора може предузимати друге радње и потписивати сву документацију за његово извршење.

● Усваја се понуда предузећа Београдских електрана за санирање општег стања електричних уређаја и инсталација у свим погонима ИГП „14. октобар“ из Обреновца.

Овлашћује се директор предузећа Михајло МАРЧЕТА да потпише уговор са предузећем Београдских електрана у циљу реализације понуде из тачке 1. ове Одлуке.

● Одаже се разматрање предлога мера РЈ Трговине, снабдевања и друштвеног стандарда за касније, када ће се у целини разматрати реорганизација служби и радних јединица овог предузећа.

● Одобрава се износ од 700 динара Фудбалском клубу „Раднички“ из Обреновца, а на терет Фонда заједничке потрошње овог предузећа на тај начин што ФК „Раднички“ неће платити „14. октобру“ 700 динара за коришћење аутобуса предузећа.

ПОМОЋ БАЊАЛУЦИ

КАО и многе радне организације у Југославији и ИГП „14. октобар“ се укључио у акцију помоћи настрадаој Бањалуци. Ових дана наши камиони су одвезли две туре грађевинског материјала произведеног у Обреновцу.

По одлуци органа управљања, за Бањалуку је послато: 26.000 црепа, 2.500 монт-опеке, 400 комада слемњака, 1.600 квадратних метара прозорског стакла и 10.000 опека за зидање.

Друга тура (10.000 црепа и исто толико опека) послата је водоинсталатерско-грађевинском предузећу „Инсталатер“ из Бањалуке.

НА СЛИЦИ: Камиони ИГП „14. октобар“ пред полазак за Бањалуку.

В. В.

АКЦЕНТИ ИЗ ИНТЕРВЈУА ЕДВАРДА КАРДЕЉА
ЛИСТУ „РАД“ ПОВОДОМ ДИСКУСИЈА О УСТАВ-
НОМ АМАНДМАНУ XV

САМОУПРАВЉАЊЕ НИЈЕ ДОВОЉНО ОБЕЗБЕЂЕНО

- Искуство са применом овог амандмана показује нам да самоуправљање не треба да буде мање обезбеђено Уставом и законом од других револуционарних тековина

НЕОПХОДНА ПОЛИТИЧКА АКЦИЈА
Едвард Кардељ

ЕДВАРД КАРДЕЉ члан Председништва СКЈ дао је интервју листу Савеза синдиката Југославије „Рад“, о неким актуелним проблемима даљег развоја самоуправљања. Повод за овај интервју који „Рад“ објављује у данашњем броју, је дискусија о Уставном амандману 15.

Полазећи од констатације да се, у садашњој практичној примени уставног амандмана 15, јасно показало да су антисамоуправне тенденције у нашем друштву много јаче него што су склони да признају они људи који верују у аутоматски развој самоуправљања на основу спонтано изражене воље радничке класе. Кардељ је у почетку разговора указао на знатан утицај технократског практицизма.

● АНТИСАМОУПРАВНИ ЦИЉЕВИ

УСТАВНИ амандман 15 — рекао је Кардељ — донет је под претпоставком да ће се СКЈ, синдикати и све прогресивне социјалистичке снаге заложити за такву његову реализацију у пракси радних колектива која ће значити нове кораке у развоју самоуправног система. Међутим, у пракси то изгледа другачије, то јест тако као да смо се, у ствари, одрекли уставне заштите једног од битних елемената наших социјалистичких производних односа самоуправљања. Изгледа, при томе, као да је занемарена чињеница да није само друштвена својина, односно национализација, представљала револуционарни акт, већ да је то и самоуправљање, вероватно, чак, у далеко већој мери.

„Не бисмо смели, због тога, да живимо у илузији да самоуправљање у нашем друштву не треба да буде друштвено заштићено, односно да оно треба да буде заштићено слабије него што су заштићене друге револуционарне тековине нашег друштвеног развоја“ — упозорио је Едвард Кардељ.

— Основни задатак, према неким теоријама, наставио је Кардељ, био би да се укине сваки утицај одозго и да сами радни колективи — то јест сваки за себе — одређују и развијају све своје самоуправне односе и институције. Колико год такве тезе на први поглед изгледају демократске и привлачне, оне заправо значе директну подршку антисамоуправним тенденцијама.

Препуштање свакодневне пракси радних организација да саме регулишу суштинска питања самоуправљања — указао је Кардељ — практично значи да радничка класа треба да се стихийски избори за оно за шта нису спремне да се организовано боре и изборе свесне револуционарне снаге социјализма на челу тих радних маса. Свако зна да би такав став био бесмислен и неодржив.

● БЕЗ СТИХИЈЕ

— „У ТАКВИМ условима је, исто тако, јасно, прво да се СКЈ мора налазити на челу радних маса у борби за јачање и даљи развој самоуправљања и, друго да уставни поредак социјалистичке државе мора на одговарајући начин заштити основе самоуправног система, а не развој тог система препустити притиску стихије, која ће га, у најмању руку, дезорганизовати, расколјити и ослабити, ако већ неће моћи да га сруши“.

„Јер, међу браниоцима технократско-бирокупатских схватања и тенденција налазе се, често, учени људи, понекад са високим политичким или академским титулама, људи који знају говорити аргументима, а уз то држе руководеће положаје у систему друштвеног рада и управљања. Може ли радник да се у тим условима неорганизовано и стихийски бори за своје интересе и своја права? Наравно, кад кажемо радник, не мислим само на физичког радника, већ и на техничку и другу интелигенцију у радним организацијама. Дубоко сам, наиме, уверен да је огромна већина наше техничке и друге интелигенције не само по својим интересима, већ и по својој свести, без-

РАЗГОВОР СА РУКОВОДИОЦЕМ РАДНЕ

ГУБИТКЕ ЋЕМО СМАЊИТИ

- Нисмо једини кривци за неиспуњавање планских задатака
- Губитак од 8 милиона старих динара може да се смањи

ЧЛАНОВИ Управног одбора и Радничког савета су, на седницама кад се расправљало о пословању радних јединица, често дискутовали о постигнутим резултатима у Радној јединици Машински парк. За десет месеци, ова радна јединица је пословала са губитком од око 8 милиона старих динара. Искористили смо посету Машинском парку за разговор са руководиоцем Радованом ТАНАСИЊЕМ, желећи да чујемо прави разлог због чега ова радна јединица не може да оствари планске задатке.

— Тешко је у овом тренутку наћи оправдање за неиспуњење плана. С обзиром да смо овде сви млади службеници (ја сам тек годину дана руководиоца), вероватно још довољно не осећамо одакле динар долази и ритам производње и због тога се не можемо ухватити у коштац са крупним задацима. Можда је и то утицало на остварење плана. Међутим, чини ми се да наша радна јединица није сама крива за овај губитак, који ћемо до краја године сигурно смањити, ако не и потпуно ликвидирати.

● А шта је то што вас је омело да испуните план и натерало у овај губитак?

— По мом мишљењу, неблаговремено требовање возила и друге механизације је у великој мери утицало на остварење планских задатака у Машинском парку. Поред тога, нама недостаје и прецизнији план. Волео бих када бисмо имали план рада за сваку седмицу. Тада бих тачно знао где се шта ради, кад се отварају поједина градилишта и у том случају бих знао која су ми возила или друга механизација потребна за те послове. Ово је нарочи-

то важно због апарка са трећим месеци ми смо са тли уговоре за одинара, а то је, бра зарада за ра

● Кад смо видели лица, изван нмислите, друже Тсума од 60 милишена?

— Како да не пример, продаје вински материјал одвозе приватни смо сву робу прима, верујем да најмање 60 милиома би требало

Ја сам набројали су утицали на нису они и једини жба је, рецимо, и она има неких

ПЛАН НА
ПРВОМ МЕСТУ:
Радован Танасић,
в. д. руководиоца
Машинског парка

ћа), па се догоди нији мали део, може пустити у

словно на позицијама самоуправљања“.

„Мислим да смо препуштањем примене уставног амандмана 15 стихији свакодневне праксе, у ствари, на том подручју дигли руке у бици за самоуправљање и, добрим делом, препустили његовим свесним и несвесним противницима да утичу на ток ствари. А сама та чињеница нас, уједно, упозорава да самоуправљање као битна карактеристика социјалистичких производних односа у овом тренутку није довољно обезбеђена ни Уставом ни законима.

Пошто је приметио да у нас тезе о такозваном јединству управљања и руковођења могу постати, а и да су постале, веома проблематичне у пракси, чим су њихово тумачење и примена препуштени односима међу друштвеним снагама и тен-

денција у свакој појединој друштвеној средини — Кардељ је ка- зао:

Сада се, наиме, та теза у пракси — а, добрим делом, и у теорији — тумачи као спајање функција директора, односно управљања стварима, с функцијом радничког савета односно самоуправљања људи. Тако је настала идеја о стварању „пословног одбора“ у коме би била сконцентрисана сва извршна власт, с једне стране, и представничког радничког савета, коме би пословни одбор одговарао за свој рад, с друге стране.

● ЉУДИ И СТВАРИ

— ПО МОМ мишљењу, наставио је Кардељ, прихватање таквог курса значајно би апсолутно подређивање радног човека механизму уп-

рављања ствари воји управљања сумње да новом таласу шег друштва, бази, а затим штвеној надг или касније, би враћање ске односе и ско-технократ

— Према тство управља с тим да се кроз радничк јест кроз фу та и радног уношење ел -бирокупатског

— Мислим номно самоуп интензивна и унутрашњих

ЈЕДИНИЦЕ РАДОВАНОМ ТАНАСИЋЕМ

— МОЖДА И ЛИКВИДИРАТИ!

задатака
адокнади

инжмана Машинског
цима. За ових 10 ме-
ћим лицима склопи-
60 милиона старих
ора се признати, до-
гу организацију.

код услуга другим
ет колектива, шта
насићу, да ли је и та
а могла бити према-

Наше предузеће, на
пеку и други грађе-
а све то из погона
. Међутим, када би-
возили нашим вози-
бисмо зарадили још
на старих динара. О
овести више рачуна.
о неке факторе који
стварење плана, али
. Наша набавна слу-
еажурна (вероватно
оправданих потешко-

да за један, најобич-
з кога се возило не
ад чекамо и по два-

а, а тиме и само-
их структура. Не-
то отворило пут
прократизације на-
јпре у друштвеној
у целокупној дру-
њи. У ствари, пре
ав развој наметнуо
друштвено-својин-
ладавину бирократ-
г монопола".
ја јесам за једин-
и руковођења, али
јединство остварује
самоуправљање, то
ије радничког саве-
лектива, а не кроз
ната технократско-
иопола".
је борба за ауто-
вно право, односно
адија самоуправних
оса у радним орга-

-три дана. За ово релативно кратко вре-
ме од како сам у Машинском парку у-
очио сам да би било добро да сва тре-
бовања иду преко Техничке службе.
Ово би у том случају захтевало и њено
проширење, а све то би допринело бо-
љој синхронизацији и ефикасности ра-
да, не само моје радне јединице већ и
осталих.

Да бих био још јаснији рећу ћу још
и ово: један од главних криваца за по-
словање Машинског парка са губитком
је и тај што капацитети грађевинске
механизације нису били у овом перио-
ду потпуно искоришћени.

● Шта вам је најважније да реши-
те у идућој години?

— Већ сам рекао да нам требају
динамички планови, па ћемо у том сми-
слу предузети све да их направимо. У
овој години смо пришли уређењу Ма-
шинског парка, па ћемо то наставити
и у наредној пословној сезони. Ускоро
ћемо, најзад, решити и питање грејања
машинске радионице. Стручним служ-
бама и колегијуму ћу предложити да
се купи утоваривач, капацитета 2 куб-
на метра, који би опслуживао наша во-
зила. Набавком ове машине, транспор-
тна група би се смањила за око 20 ра-
дника. Овим бисмо уштедели годишње
и на личним дохоцима близу 250.000 но-
вих динара.

Пошто су заиста необично вредни и
дисциплиновани- искористићу ову при-
лику да похвалим неке моје раднике,
са којима ћу уложити све напоре у ли-
квидирању губитака, возаче: Милана
Врељанског, Витка Ранчића, Жарка По-
повића, Сретена Станковића и Жикву
Јефтића; машинисте — Миодрага Ра-
дивојевића и Борисава Маринковића;
као и радника машинске радионице
Живојина Антонијевића.

Ч. О.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА БОРИСАВ АНТИЋ

НИ ЈЕДАН ПРЕКРШАЈ НА ДРУМОВИМА

● За годину дана уштедећемо око милион
старих динара ● Зашто све наше машине нису
радиле

НИСМО СЛАБО РАДИЛИ:
Борисав Антић
председник Савета

НА наше питање — како
се радило у протеклом пе-
риоду, председник Савета
Радне јединице Машинског
парка, Борисав АНТИЋ, је
рекао:

— За нас се не може ре-
ћи да смо слабо радили у
првих 10 месеци. Један фи-
зички радник је, на пример,
примио 1.630 нових динара

плату, а то значи да ју је
поштено зарадио. Чуде ме
мишљења људи у колективу
да ми овде имамо доста
проблема. Није то тачно.
Планом је било предвиђено
да све машине раде, али из
објективних разлога оне су
доста биле и без посла, па
се план није могао оствари-
ти.

● Пошто није желео да
нам нешто више каже о
пословању у Машинском
парку, јер је то „надлеж-
ност“ руководиоца ове рад-
не јединице, Борисав Ан-
тић нас је упознао још са
дисциплином у погону.

— На збору Радне једини-
це дискутовали смо о пре-
кршајима возача у јавном
саобраћају, па смо одлучи-
ли да свако од њих ко на-
прави некакав удес или то-
ме слично својом кривицом
сам плати казну. То смо од-
лучили пре месец дана и од-
тада није забележен ни је-
дан прекршај наших возача
на друмовима. Тако ћемо
овом одлуком уштедети за
годину дана око милион
старих динара, колико би-
смо платили за прекршај
возача у јавном саобраћају.

Разговор са најбољим радником

ВИТКО РАНЧИЋ — МАЈСТОР ВОЛАНА

● Млади возач прешао камионом више од
100.000 километара без генералне оправке

ВОЗАЧ камиона ФАП Вит-
ко РАНЧИЋ (31), запослен
у Машинском парку заслу-
жио је све епитете врсног

мајстора волана. До сада је
овај млади возач прешао
камионом више од 100.000
километара, али још није
извршио генералну оправку,
нити је, пак, на машини
имао неки већи квар.

● Готово десет година је
у предузећу био транспорт-
ни радник. Када му је овај
посао досадио, Ранчић је
накуповао уџбенике и по-
чео да учи за возача. Тру-
ду му се исплатио: први пут је
изишао пред комисију и по-
ложио за возача „С“ катего-
рије. Према речима њего-
вих претпостављених руко-
вођаца, он је један од
најбољих возача у предузе-
ћу, који никада не гледа да
ли је радно време истекло.

Иначе, Витко Ранчић је и
најбоље награђени возач у
Машинском парку: просек
његовог личног дохотка је
око 1.700 нових динара ме-
сечно.

када се радило о сужавању или
проширивању простора за даљи
развој самоуправљања, одмах дош-
ло до позивања на аутономно пра-
во самоуправљања, да би се тиме
најрадикалније или ослабила акција со-
цијалистичких снага против тенден-
ција супротних самоуправном курсу
развоја нашег друштва".

— Мислим, да би наша Уставна
комисија — у сарадњи са другим
друштвеним факторима — морала
разрадити одређене елементе за
ефикаснију уставну заштиту само-
управних односа. За сада би била
неопходна политичка акција синди-
ката, СКЈ и ССРН у том правцу,
а можда би било корисно да и Са-
везна скупштина да аутентично ту-
мачење Уставног амандмана 15.

(„ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ“ од 26.
новембра 1969.)

низацијама и њиховим интеграци-
јама, данас исто толико актуелна
тема као и јуче. Али је каракте-
ристично да у нашим предузећима
и у интегрисаним самоуправним за-
једницама и кооперацијама нема
довољно активности, рецимо на раз-
вијању економских односа, односа
између минулог и живог рада, од-
говорности лица на руководећим
положајима, унутрашње радне ди-
циплине и међусобне одговорно-
сти радника итд. Или у разрази
начела која је утврдио закон о до-
ходку. Ту се, на жалост, веома
споро развија иницијатива за из-
градњу аутономног законодавства
самоуправних организација.

— „Нема сумње да је такво
стање допринело и испољеним по-
јама дезоријентације у примени
Уставног амандмана 15, али ипак,
овога пута се не ради само о то-

ме, већ, првенствено, о једном ан-
тисамоуправном притиску што је
настао у одређеним друштвеним
срединама које су највише подлож-
не идеологији технократизма, биро-
кратизма и елитизма", па зато нај-
теже подносе демократску и мате-
ријалну одговорност према „прими-
тивном“ радничком савету и дру-
гим органима друштвеног самоуп-
рављања. Зато се носници таквих
схватања обично заузимају за то
да се у фабрикама успостави ста-
љинистички систем менаџерског
„једноначалја“, а у политичком
систему државе такав класични
буржоаски парламент који обезбе-
ђује демократију за професионалне
политичке представнике, а одузима
је радним људима у управљању
друштвеним радом. Зато је баш у
тим срединама у вези с применом
Уставног амандмана 15. тј. управо

ПРЕДУЗЕЋЕ ИСПУНИЛО ГОДИШЊИ ПЛАН

● Укупан приход већи од 29,537.000 динара ● За фондове издвојено 2,014.936 динара ● За месец и по дана рада Циглана у Ваљеву остварила добит од 87.217 динара

ЗА ПРОТЕКЛИ пословни период, од 10 месеци, наше предузеће је остварило укупан приход од 29,537.401,25 динара. У вези с тим, ваља напоменути да је крајем октобра недовршена производња износила 13,976.116,55 динара. Остварени доходак за протеклих 10 месеци је 10,955.146,45 динара, што је за око 2 одсто мање од планираног.

ОКТОБАР — НАЈБОЉИ МЕСЕЦ

ОСТВАРЕНИ резултати пословања по радним јединицама изгледали би овако:

● Радна јединица Машинског парка остварила је план укупног прихода са 95,5 одсто. Остварени укупан приход је 2,638.474,88 динара. По одбитку материјалних трошкова и амортизације остаје остварени доходак од 1,386.463,68 динара, који је већи од планираног за 10,3 одсто. Из оствареног дохотка се покривају уговорне обавезе са 230.423,92 динара, законске обавезе са 148.087,91 и део личних доходака од 1.007.951,85 динара. Разлику исплаћених личних доходака од 82.197,74 динара није могуће покрити из оствареног дохотка, а тај износ за ову радну јединицу представља губитак.

Упоредјујући ове податке са резултатом крајем деветог месеца, може се слободно рећи да је октобар био далеко акумулативнији. Наиме, ова радна јединица је само у десетом месецу смањила свој губитак за више од 8 милиона старих динара. Уколико пословање у Ма-

Из оствареног дохотка се покривају уговорне обавезе са 342.791,96 динара, законске обавезе са 722.532,57, лични доходи са 7.874.885,47, а остатак од 2,014.936,45 динара представља остварени добитак за фондове. Овако остварени добитак већи је од планираног за 10,2 одсто, а од планираног за целу годину за 9,8 одсто. Према томе, годишњи план је већ сада остварен.

шинском парку буде у новембру бар приближно оном у октобру, са сигурношћу се може очекивати да ће пословна година бити успешно завршена, а плански задатак остварен.

● Радна јединица Трговине и снабдевања остварила је добитак од 21.817,70 динара, односно свега 52 одсто од планираног.

● Радна јединица Циглана — Обреновац остварила је укупан приход од 5,101.883,05 динара. Он је већи од планираног за око 20,8 одсто. Из овог оствареног дохотка се покривају уговорне обавезе са 427.582,04 динара, законске обавезе са 200.543,31, лични доходи са 1,650.899,90, а остатак од 920.148,54 динара је добитак, који је већи од планираног за више од 56 одсто.

Од 15. септембра ове године у саставу овог погона послује и Циглана у Ваљеву, али су њени резултати пословања посебно исказани За месец и по дана, Циглана у Ваљеву је остварила добитак од 87.217,34 динара.

ШТА ЗНАЧИ НЕДОВРШЕНА ПРОИЗВОДЊА?

● РАДНА јединица Оператива Обреновац има остварен укупан приход 7,307.006,73 динара, који је мањи од планираног за око 3 одсто. Остварени укупан приход би био много већи да су станова на градилишту „Циглана“ завршени у предвиђеном року и реализовани. Међутим, они се крајем октобра воде као недовршена производња.

Остварени доходак је 2,696.253,79 динара, а већи је од планираног за око 50,8 одсто. Из оствареног дохотка се покривају уговорне обавезе са 422.353,89 динара, законске обавезе са 105.285,10, лични доходи са 1,609.584,58, а остатак од 559.030,22 је добитак радне је-

динице који је већи од планираног за око 53 одсто.

● Радна јединица Оператива Београд остварила је укупан приход од 7,198.337,77 динара, што је само 42 одсто од планираног за десет месеци. Разлог неизвршења плана је недовршена производња која је на дан 31. октобра износила 11,172.500,29 динара. У недовршеној производњи су градилишта „Дубровачка“, „Триглавска“ и „Жарково“.

Остварени доходак је 3,116.084,68 динара. Он је већи од планираног за 12,7 одсто. Из оствареног дохотка се покривају уговорне обавезе са 465.329,56 динара, законске обавезе са 143.908,02, лични доходи

са 2,177.928,71, а остатак од 328.918,39 динара представља добитак за ову радну јединицу. Он износи 82 одсто од планираног за овај период.

Имајући у виду све ове показатеље о резултатима послова-

ња, Управни одбор ИГП „14. октобар“ је донео одлуку о исплати личних доходака за октобар, у висини од 100 одсто на нивоу предузећа.

Милован ЗОГОВИЋ
дипломирани економист

ВЕБЕ САВЕЗА СИНДИКАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ ЗАХТЕВА:

ПОВЛАЧЕЊЕ ПРОПИСА О ПРИНУДНОЈ УПРАВИ

● Синдикат наговештава нове предлоге који ће пре свега полазити од заинтересованости и одговорности радних колектива да сопственим напорима налазе излаз из тешкоћа

ВЕБЕ Савеза синдиката Југославије упутило је званични захтев СИБ да предложене прописе о принудној управи повуче, јер сматра да се њима не обезбеђују даљи друштвено-економски развој и јачање самоуправљања. Синдикат тражи да се све ово потпуније размотри, нудећи притом своју сарадњу у тражењу бољих решења.

У писму се каже да принудна управа није адекватан облик друштвене интервенције, јер негира способност удружених радника да самоуправним путем разрешавају тешкоће, рецимо опозивом директора, руководеће екипе, извршних органа, па чак и радничког савета, а уместо тога истиче решења којима се доприноси потхрањивању технократско-менаџерских тенденција. Зато се Синдикат залаже за јачање одговорности удружених радника да у оквиру самоуправног механизма разрешавају сва па и најтежа економска и друштвена питања.

Синдикат наглашава да асоцијације произвођача, повериоци, банке, коморе, а посебно већа радних заједница сугеришу разне друге интервенције пре него што се у радној организацији створе услови за увођење принудне управе (санациони програми и њихово финансирање, иницијативе за реизборност директора и других руководећих кадрова и тако даље). За радне организације, које и поред свих предузетих мера не послују успешно, решење би се

могло наћи у виду ширег конституисања органа колектива и представника друштвене заједнице (већа радних заједница, банке, СДК, пословни партнери и слично).

У ВЕБУ Синдиката су нам поводом овог писма Савезном извршном већу јуче саопштили да Синдикат није против принудне управе, али да она буде заиста само крајња мера, с тим да се увек настоји да се претходно исцрпи све могућности самоуправног решавања које ће се обично показати као најуспешније. Основно је да се увек пође од заинтересованости и одговорности самог колектива да сопственим снагама изиђе из пословних тешкоћа.

Треба такође, како кажу у Синдикату, имати на уму, да су многе садашње тешкоће резултат опште ситуације у вези са ликвидношћу чији су узроци дубље природе, па се самим тим не могу решити принудним управама.

Иначе се, већ припремају друкчији предлози о проблемима санације предузећа и они ће ових дана бити достављени Савезној скупштини.

На крају нам је у Већу ССЈ саопштено да су њихове сугестије већ наишле на добар пријем и у Савезном извршном већу и у Савезној скупштини, па се очекује да ће на основу њих бити покренута посебна дебата.

(„БОРБА“ од 27. новембра 1969. године)

ОДОБРЕН ЗАЈАМ ЗА СТАМБЕНУ ИЗГРАДЊУ

● Зајам у укупном износу од 325.000 динара добило 36 радника „14. октобар“ из Обреновца

УПРАВНИ одбор ИГП „14. октобар“ у Обреновцу на XIII редовној седници, одржаној 15. новембра 1969. године донео је Одлуку о давању зајма за индивидуалну стамбену изградњу. Управни одбор је разматрао предлог Комисије за друштвени стандард, а после расписаног конкурса за расподелу зајма за индивидуалну стамбену изградњу. Зајам у укупном износу од 325.000 нових динара добили су следећи радници ИГП „14. октобар“.

● Витомир КЕДИЋ (10.000 нових динара), Марко МАРИЧИЋ (5.000), Миливоје ПЕТРОВИЋ (23.000), Продан ПАВЛОВИЋ (10.000), Лазар МИЛАДИНОВ (10.000), Десимир АНТОНОВИЋ (7.000), Марко СТУБЛИНЧЕВИЋ (14.500), Миливоје ВУКОВИЋ (8.000), Миодраг ПАВЛОВИЋ (8.000), Светомир АЛЕКСИЋ (15.000), Живорад ПАВЛОВИЋ (5.000), Бранимир ДИМИТРИЈЕВИЋ (10.000), Милан БУРБЕВИЋ (3.000), Војислав НЕДЕЉКОВИЋ (4.000), Добрила КЕСЕРОВИЋ (10.000), Ранисав ЈОВАНОВИЋ (5.000), Мирослав МИЉКОВИЋ (23.000), Тихомир ЈЕЛИЧИЋ (5.000), Драгиша БИРЧАНИН (9.500), Томислав ПОПОВИЋ (5.000), Крста ВЕЛИЧКОВИЋ (5.000), Живан ЖИВКОВИЋ (15.000), Сава МИХАЈЛОВИЋ (9.500), Илија НЕШИЋ (8.000), Десимир НЕШИЋ (8.000), Бошко ЈОВАНОВИЋ (5.000), Вјекослав МИТИЋ (5.000), Душанка ПАНОВИЋ (20.000), Марко ИГЊАТОВИЋ (9.500), Момир ЖИВКОВИЋ (6.000), Јаков МЛАДЕНОВИЋ (8.000), Драгослава НИКОЛИЋ (10.000), Љубиша СТАНОЈЕВИЋ (7.000), Драгиша ЈОВАНЧИЋ (8.000), Миодраг ЈОКСИЋ (5.000), и Симиша ЖИВКОВИЋ (6.000 нових динара).

УПРАВНИ одбор предузећа је одлучио да се уплати у Кредитни фонд Београдске удружене банке, Филијала у Обреновцу, износ од 154.162 динара да би се од Београдске удружене банке добило још толико

због измирења захтева радника за доделу зајма.

Ова средства биће уплаћена из оредстава Фонда заједничке потрошње — уступљеног доприноса за стамбену изградњу — у висини од 154.162 динара.

● Разлику до 308.324 динара доделиће Београдска удружена банка — то јест 50 одсто од укупног зајма који се додељује радницима ИГП „14. октобар“ у Обреновцу.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

СВИ радници ИГП „14. октобар“, којима је одобрен зајам за индивидуалну стамбену изградњу, дужни су да на увид поднесу следећу документацију:

- ПОНУДУ ЗА КРЕДИТ.
- ОДОБРЕН ГЛАВНИ ПРОЈЕКТ,
- ГРАВЕВИНСКУ ДОЗВОЛУ,
- ЗЕМЉИШНО — КЊИЖНИ УЛОЖАК,
- ВЛАСНИЧКИ ЛИСТ И
- ПОТВРДУ О БРОЈУ ЧЛАНОВА УЖЕ ПОРОДИЦЕ.

Износ од 20.000 нових динара додељен од стране Управног одбора ИГП „14. октобар“ Ратку РАФАЈЛОВИЋУ, Одлуком донетом на седници од 4. октобра 1968. године, укључује се у укупну масу кредита за индивидуалну стамбену изградњу која се додељује радницима предузећа на име зајма за стамбену изградњу, с обзиром да Рафајловић овај износ није користио.

Београдска удружена банка ће одобрити кредит свим наведеним радницима како је назначено у одлуци Управног одбора, а у складу са постојећим прописима.

О извршењу ове Одлуке стараће се Финансијска служба ИГП „14. октобар“ из Обреновца.

ЗАКАСНИЛИ НА ПОСАО

● Више закашњења у септембру и октобру него раније ● Поједине раднице закасниле на посао више од један час, а Радмила Марић чак 90 минута!

ПОСЛЕ краће паузе, ево поново наше рубрике о службеницима и радницима, члановима нашег колектива који и даље, после неколико упозорења у нашем листу, закашњавају на посао, било када долазе, било када се враћају са получасовне паузе. У септембру и октобру било је доста закашњења. Ево прецизне евиденције — колико је ко закаснио на посао, и када.

● Биса Павличевић закаснила са доручка 1. септембра 1969. — 25 минута, Бурђина Лазих — пет минута.

● Трећег септембра поново Биса Павличевић (закаснила са доручка четири минута и Ана Станковић (7 минута).

● Четвртог септембра Анка Сакић је пет минута дуже одсуствовала због доручка, а Олгица Богдановић је истог дана пуних 45 минута закаснила на посао.

● Десетог септембра је било највише закашњења: Олгица Богдановић је поново закаснила на посао — овог пута 65 минута (!?) а Наташа Марковић — 20 минута. Са доручка су се касније вратили на посао: Ана Станковић (4 минута), Наташа Марковић (5 минута), Сека Симић (7 минута) и Бурђина Лазих (7 минута). Истог дана Радмила Марић је закаснила на посао 90 минута!

● Дванаестог септембра на посао није тачно дошла само

Олгица Богдановић (закашњење 4 минута). Пет дана касније — 17. септембра Олгица Богдановић је поново закаснила — овог пута 15 минута! Анка Сакић је тога дана закаснила пет минута!

● Бурђина Лазих је 24. септембра опет закаснила (четири минута), Марија Букић и Олгица Богдановић по десет минута.

● У првој половини октобра доста другарица је прекорачило одмор предвиђен за доручак. Шестог октобра Анка Сакић је закаснила пет, а Бурђина Лазих 12 минута. Осмог октобра Биса Павличевић каснила је 7, Добрила Борбевећ 4 и Јелена Симић 3 минута.

● Тринаестог октобра Бурђина Лазих закаснила 7 минута, Лела Ераковић исто толико, а Биса Павличевић — 13 минута.

● Осамнаестог октобра Лела Ераковић се дуже задржала на доручку (закашњење 8 минута) и Анка Сакић 9 минута. Два дана касније (21. октобар) Бурђина Лазих је закаснила 5, а Биса Павличевић двоструко више.

● Наташа Марковић је закаснила на посао четири минуте 22. октобра, а 23. октобра закасниле су са доручка Лела Ераковић и Биса Павличевић — по шест минута.

● Дан касније — 24. октобра Биса Павличевић је 10 минута касније дошла на посао и 15 минута закаснила са доручка, а Бурђина Лазих је закаснила са доручка 10 минута. Она је и 29. октобра каснила 15 минута. И, најзад, 31. октобра Лела Милуновић је закаснила са доручка 5 и Бурђина Лазих (по ко зна који пут) — 7 минута.

ОВО је евиденција о закашњавању у дирекцији предузећа у Обреновцу. Било би корисно када би редакција листа добила и објавила списак о закашњавањима на посао и у другим радним јединицама „14. октобра“.

Б.Б.

УСПЕШНА САРАДЊА СА „14. ОКТОБРОМ“

ИСПОСТАВА Завода за запошљавање у Обреновцу добила је недавно нове просторије, које су много функционалније и комфорније од старих. Посетили смо руководиоца ове установе, Живојина ВИБЕНТИЈЕВИЋА, и замолили га да нам да краћу изјаву за наш лист.

— Сада су наше просторије ближе „14. октобру“, а то ће нам добро доћи у даљој сарадњи са руководством нашег предузећа, које нам највише помаже у запошљавању радне снаге, нарочито неквалифико-

ване, с којом имамо доста проблема. Да је сарадња на вистину, говорим и чињеница да смо вам дали кредит од 500.000 динара за запошљавање радне снаге, партиципацију, стручно оспособљавање...

● Какви су вам планови за идućу годину?

— Пошто је међу млађима, који излазе из основне школе, веома слабо интересовање за занимања, као што су тесари и зидари, организоваћемо курсеве за ове професије... На крају

бих рекао још и ово: када смо недавно отворили ове просторије приделили смо малу свечаност, на којој је био и директор Градског завода за запошљавање и, том приликом, позитивно је оцењена сарадња између нашег колектива и Испоставе завода за запошљавање у Обреновцу.

Хвала вам, друже Вићентијевићу, и надамо се да ће се та сарадња и даље одржавати на обострану корист.

Нема супротности између техничког кадра и радника

● Тенденција да се потисне самоуправљање и власт концентрише јављају се тамо где је ниска квалификованост ● Изводи из излагања Марко Никезића на митингу у индустрији каблова „Моша Пијаде“ у Светозареву

У ГОВОРУ на митингу у Индустрији каблова „Моша Пијаде“ у Светозареву, поводом пуштања у редовну производњу нове фабрике лак-жице и телекомуникационих каблова, председник ЦК СК Србије **Марко НИКЕЗИЋ** је, између осталог, рекао:

УЧВРШЋЕЊЕ САМОУПРАВЉАЊА:
Марко Никезић

— Ми имамо тешкоћа и не потцењујемо оне које предстоје — услед брзог пораста људских потреба у условима ограничених материјалних могућности, као и услед препрека које срећемо ван земље. Њихово решење ми видимо у учвршћењу самоуправљања и у повећању квалификованости радника и продуктивности њиховог рада. У оријентацији нашег друштва и у понашању социјалистичког произвођача то је немогуће раздвојити, јер је расло напореда — савремена индустрија, радничка класа и самоуправљање.

Ових дана — наставио је Никезић — много се говори о томе како се где примењује Уставни амандман 15. који, учвршћујући неподељену надлежност радничког савета, као основног органа самоуправљања, предвиђа да колектив сам одређује која ће тела створити ради спровођења политике коју усвоји раднички савет. У неким предузећима је, после тога, новоствореним пословним одборима предата већина најважнијих послова.

Технички кадрови ангажовани, заједно са осталим радним људима, са којима имају исте интересе и циљеве, на постизању веће продуктивности рада и у изградњи друштва у коме ће се све успешније владати стварима, а не управљати људима.

БИЛА би зато погрешна свака концепција која би се градила на некој супротности интереса између висококвалификованог, техничког кадра и других радника — рекао је затим Никезић. — Технички и други висококвалификовани кадрови у суштини су у истом друштвеном положају, као и остали произвођачи. Тамо где су развијени односи самоуправљања, где влада демократска атмосфера, они могу доћи до изражаја. Тамо где су ти односи заостали, где је самоуправљање потиснуто и где владају бирократски односи између уског круга људи на челу предузећа, с једне стране — и произвођача на другој, нема могућности ни за стручњаке, као ни за остале произвођаче, да у пуној мери уграде своје знање у напредак предузећа. Зато је наш привредни и технички напредак нераздвајиво повезан са учвршћењем и развојем социјалистичких друштвених односа.

Пред младим техничарима и другим образовним кадром најшире је отворен пут управо у друштву самоуправљача. У најбољим колективима њих све више траже, школују их о свом трошку и поверавају им одговорне послове. Први пут, у ствари, они играју тако важну улогу у животу земље. Јер, дојуче у нашој земљи, услед сиромаштва и спорости развоја, нису ни могле доћи до изражаја способности стручних људи. Данас, када су по цену великих лишавања читавог народа, створена средства за бржи развој земље, кад радни колективи самостално одлучују о употреби резултата свог рада, створени су услови и за то да способности техничког кадра дођу до пуног изражаја. Истина, још има тенденција ка уравниловци и вероватно ће их бити. То је резултат наше заосталости у квалификацијама, у мерењу рада у предузећима и у схватањима. Међутим, и наши закони и ставови Савеза комуниста у тој области су јасни. Они су усмерени ка наградивању према резултатима рада. Подсетићу само на то да је друг Тито на недвосмислен начин о томе рекао недавно у разговору са радницима Бора.

„РАСТЕРЕЂЕЊЕ“ НИЈЕ ПОТРЕБНО

„ТАКВО, наводно, растеређење није потребно произвођачу — ни радницима ни техничком кадру, нити може на дужи рок водити напредку предузећа — рекао је председник ЦК СК Србије. Неопходно је да се у самоуправљању развијају нове форме да се истражују различити путеви који ће одговарати развоју привреде. Али нам мора увек бити пред очима демократска и социјалистичка суштина самоуправљања, тежња да сваки даном све већи број произвођача учествује у одлучивању“.

● Према речима Никезића, између тог захтева и настојања да стално расте број и улога инжењера и других техничара и осталих високостручних кадрова — нема никакве противуречности. „Напротив, додао је он, тенденције да се потисне самоуправљање и власт концентрише у малом броју руку у предузетном врху, највише се јављају тамо где је ниска квалификованост, где је мали број

стручних кадрова. Ту се јавља равнодушност и склоност да се дају ванредна, несамоуправна овлашћења малом кругу руководећих људи — да би, како се то каже, средили ствари по кратком поступку.

Те тенденције нису нове. Оне су се јављале и раније, у протеклих двадесет година, везане било за тешкоће наше привреде, било за фазе у којима је, управо због развоја привреде, било потребно предузети нове кораке у области самоуправљања. И Савез комуниста, и радничка класа у целини, сваки пут су их одбацили и задатке наредне фазе решавали даљим учвршћењем принципа усвојених 1950. године. И сада је појава таквих тенденција, иако не пи рока, изазвала општу реакцију — у првом реду у радним колективима. Управо тај отпор показује да самоуправљање има дубоке корене и да његова одбрана није само у слову закона, већ у живој сили југословенског друштва.

ПОГРЕШНА КОНЦЕПЦИЈА

ВЕЋИНА техничког кадра нема технократска схватања, а узгред буди речено, није потребно бити инжењер да би се имале технократске концепције.

Те концепције најмање одговарају самоуправном социјализму, систему заснованом на непосредном одлучивању свих радних људи. У њему су тех-

ПРВА БРИГА ПРЕДУЗЕЋА

МАРКО НИКЕЗИЋ је даље рекао:

— Прва брига наших организација несумњиво је учвршћење социјалистичких самоуправних односа у предузећу. Развој привреде је довео до настанка великих групација, како индустријских, тако и комбинованих, које повезују области производње сировина, прераде, промета, финансирања и научних истраживања. Те групације су у стању, због потпуности својих програма, да постигну поделу рада, продуктивност и способност пласмана на домаћем и страном тржишту, какве ниједно од тих предузећа, посебно узето, не би могло постићи. И врло је значајно за укупан развој наше земље, да то удруживање даље напредује.

За такве групације, међутим, ми морамо рећи да немамо одговарајућих решења у области

друштвених односа, у области самоуправљања. Зато је реално очекивати са тешкоћама у односима међу тим колективима, на економском и друштвеном плану, међу општинама, па и међу републикама — већ према томе о каквом се удруживању ради. То сигурно не сме довести у питање нашу подршку интеграцијама. Али, то поставља пред нас задатак да без одлагања тражимо у области самоуправљања решења која ће обезбедити да политика и све основне одлуке у тим групацијама буду у рукама представника удружених колектива, а не малог броја представника стручних служби, ма како компетентни они, иначе, били. Само то може да учврсти поверење неопходно да би се савладале тешкоће на које те интеграције, као и сваки подухват да се створи ново, морају, пре или после, наићи и већ наилазе.